

Dosarul nr. 2ra-938/2022
2-21082331-01-2ra-07072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Mihaila, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Victor Pridorjînii, reprezentat de avocatul Alexei Croitor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pridorjînii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 iunie 2021, Victor Pridorjînii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei, ca rezultat al examinării cauzei civile nr. 2-2570/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pridorjînii împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor privind constatarea ilegală a deținerii în izolatorul de detenție provizorie, încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii Victor Pridorjînii a menționat că la 05 februarie 2019 a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor privind constatarea ilegală a deținerii în izolatorul de detenție provizorie în perioada 04 iulie – 18 iulie 2014 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei.

Prin încheierea din 20 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă cererea Ministerului Afacerilor Interne cu privire la excepția de tardivitate și a fost respinsă ca tardivă cerere de chemare în judecată depusă de Victor Pridorjînii împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor privind constatarea

ilegală a deținerii în izolatorul de detenție provizorie și încasarea prejudiciului moral.

Nefiind de acord cu încheierea de admitere a excepției de tardivitate, a declarat recurs la 03 iunie 2019.

Prin decizia din 25 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus admiterea recursului, casarea încheierii din 20 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 31 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pridorjîni împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor privind constatarea ilegală a deținerii în izolatorul de detenție provizorie și încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Reclamantul a indicat că la 10 ianuarie 2020, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 31 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a pretențiilor.

Prin decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele lui Pridorjîni Victor, s-a menținut hotărârea din 31 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 26 ianuarie 2021, a contestat decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cauza aflându-se în procedura Curții Supreme de Justiție.

Reclamantul a invocat că judecarea cauzei durează din 05 februarie 2019 până în prezent, astfel fiindu-i încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei menționate, prin ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prin examinarea într-un termen rezonabil a cauzei, în rezultat fiindu-i cauzat prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pridorjîni împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel, depusă de către Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, împotriva hotărârii din 24 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Prin decizia din 02 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și casată încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

La 14 martie 2022, în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea din 01 martie 2021 Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 24 septembrie

2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins din lipsă de temei, apelul declarat de către Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și a fost menținută hotărârea 24 septembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că soluția instanței de fond de respingere a acțiunii este întemeiată și rezultă din aprecierea corectă a probelor și interpretarea justă a normelor de drept material.

Instanța de apel a stabilit că potrivit raportului din 30 iunie 2021, întocmit de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, examinarea cauzei nominalizate durează 1 an 7 luni și 11 zile or, la caz nu s-au constatat careva motive de tergiversare a examinării cauzei civile, întrucât însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei.

Mai mult, pe tot parcursul examinării cauzei Victor Pridorjîi nu a depus cerere privind accelerarea examinării cauzei, nu a obiectat în privința termenului de examinare și incidentelor de procedură respective, manifestându-și tacit acordul cu termenii pentru care se amânau ședințele de judecată și nu a obiectat împotriva amânării, în timp ce dispunea de toate pârghiile în acest sens.

De asemenea, instanța de apel a notat că perioada stării de urgență 17.03.2020 - 15.05.2020 nu urmează a fi calculată în sensul duratei procedurilor, termenele, de orice tip, fiind suspendate de drept. La fel, urmează a fi luat în considerare faptul, că pe parcursul anului 2020, instanțele au instituit diverse regimuri speciale de activitate, în contextul pandemiei, fapt ce au determinat prelungirea întemeiată a tuturor perioadelor, care nicidecum nu pot apreciate drept tergiversare a prezentei cauzei.

Instanța de apel a apreciat ca fiind justă și concluzia instanței de fond de respingere a pretenției privind repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei și a cheltuielilor de judecată, întrucât sunt pretenții subsecvente pretenției respinse privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile.

La 27 iunie 2022, Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate și a hotărârii din 24 septembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii integral.

În motivarea recursului Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de judecată, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat art. 432 din Codul de procedură civilă, încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural și anume: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurentul a menționat că singura probă examinată de instanțele inferioare a fost

raportul prezentat de Ministerul Justiției privind examinarea cauzei în instanța de fond și de recurs, însă acest act nu poate fi considerat probă, fiind o relatare și descriere a ședințelor de judecată, prezența părților și a participanților la proces, acțiunile acestora cât și conduita instanțelor de judecată. Instanțele de judecată urmau să constate motivele amânărilor sau a termenilor îndelungate de amânare a ședințelor de judecată, sau termenul de transmitere dosarului de la o instanță la alta, or ședințele de judecată au fost amânate exclusiv din motive întemeiate, impuse de normele de drept procedural, fiind lipsit arbitrariul, iar termenele ședințelor au fost stabilite rezonabil, în intervale rezonabile de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 aprilie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 06 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 123).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 27 iunie 2022 împotriva deciziei 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 07 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare

a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Victor Pridorjînî, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh